

In juli 1969 zette de mens voor het eerst voet op de maan.

Miljoenen mensen keken live mee hoe Neil Armstrong voorzichtig van de ladder stapte en die legendarische woorden sprak: *“That’s one small step for man... one giant leap for mankind.”*

Het was een moment dat de geschiedenis in ging. Maar wat je op dat moment niet zag, was wat er daaraan voorafging.

De weg naar dat ‘ene kleine stapje’ was geplaveid met jaren van voorbereiding.

Niet één jaar. Tien jaar.

Tienduizenden mensen werkten mee.

Iedere knop, iedere kabel, iedere beweging was geoefend, doordacht, herhaald.

De astronauten trainden eindeloos in een simulator. Niet voor het ideale scenario, maar juist voor alles wat er mis kon gaan.

En het ging ook mis.

Vlak voor de landing op de maan begonnen er allerlei alarmen af te gaan in de computer van de maanlander. Niemand wist wat er precies aan de hand was. Maar in plaats van paniek, bleef iedereen kalm.

Niet omdat het niet spannend was. Maar omdat ze dit al honderden keren hadden doorgenomen. De routines zaten erin. De structuur hield hen overeind.

De landing op de maan was geen sprong in het diepe. Het was het gevolg van een zorgvuldig ritme. Een Way of Life — van voorbereiding, van discipline, van dagelijkse gehoorzaamheid aan het proces.

Wat verwacht Mozaiek van God?

Mozaiek is met recht een soort van wonder te noemen. Omdat het te midden van een geseculariseerde samenleving een kerk is die groeit.

We vullen klaarblijkelijk de **behoefte van hoe je de zondagochtend op**

een zinvolle manier kunt invullen voor een behoorlijke groep mensen (maar nog steeds een kleine groep als je het vergelijkt met andere activiteiten in het weekend).

We dragen de badge/ stempel van één van de kerkwonderen van deze tijd. **Maar maken we hem ook waar?**

Wordt de wereld er echt anders doordat wij het Koninkrijk van Jezus verspreiden? Minder armoede, minder eenzaamheid, minder geweld... meer liefde, meer community, meer aanvaarding.

We merken **zoveel mensen die Gods liefde nodig hebben**... Die het uitschreeuwen naar God soms in wanhoop... waar is God? Zijn wij er dan op de juiste plek, op de juiste tijd? Niet dat God ons nodig heeft, maar toch...

Staan wij in aanzien bij de mensen en sluiten mensen zich bij ons aan zoals bij het ontstaan van de kerk na Pinksteren?

En om het **klein** te houden: lukt het mijzelf echt om een volgeling van Jezus te zijn in deze tijd? Of dreig ik ook ten onder te gaan in de zwaartekracht van onze tijdgeest. Heb ik nog wel de rust om te luisteren naar Gods stem en te doen wat Hij vraagt?

Of ben ik vooral bezig met 'meer'... meer presteren, meer aanzien, meer geld, meer invloed... en bepaalt dat mijn agenda? Het lijntje is soms dun....

En wat als Gods geest hier bijzondere dingen gaat doen? Hoe reageren we er dan op? Spannend? Beetje eng?

Ik kom uit een kerk waarin we hier niet zo over spraken. Dat God iets nieuws kon gaan doen wat ons verstand te boven zou gaan.

Ik heb ook in een kerk gezeten waar we bij het eerste de beste getuigenis heel hard gingen roepen dat er een REVIVAL gaande was...

Ik wil vanmorgen met jullie nadenken over de vraag: hoe zijn we volgeling van Jezus in onze tijd. Hoe houden we de focus scherp op de juiste dingen.

Ik lees een gedeelte uit **Mattheüs 9**. En dat wil ik betrekken op ons als kerk.

Daarop kwamen de leerlingen van Johannes bij Hem en

vroegen: 'Waarom vasten wij en de farizeeën wel regelmatig, en uw leerlingen niet?' Jezus antwoordde: 'Bruiloftsgasten kunnen toch niet treuren zolang de bruidegom bij hen is? Maar er komt een dag dat de bruidegom bij hen wordt weggehaald, dan zullen ze vasten. Niemand verstelt een oude mantel met een lap die nog niet gekrompen is. Want dan trekt de nieuwe lap de mantel kapot en wordt de scheur nog groter. Evenmin giet men jonge wijn in oude leren zakken. Anders scheuren de zakken, dan wordt de wijn verspild en gaan de zakken verloren. Maar gaat de jonge wijn in nieuwe zakken, dan blijven beide behouden.'

Mattheus 9: 14-17 NBV21

Je zou kunnen zeggen dat de conclusie van dit gedeelte dit is:

Volgens Jezus is het resultaat een dubbel verlies (min- min) als we

- **niet zien wat God in onze tijd aan het doen is en**
- **niet in staat zijn om in ons leven de uitgestorte zegen van God te bewaren**

De wijn kan zomaar worden gemorst. Wat betekent dat het geschenk van Gods aanwezigheid en kracht voor zijn kerk wordt verspild. De wijnzakken barsten, omdat onze manier van leven niet in staat is deze nieuwe zegen vast te houden.

Zou er nieuwe wijn op komst zijn? Zijn wij dan geschikte nieuwe wijnzakken?

Hoe zorgen wij dat we worden gevormd om te passen bij de visie van Jezus? Ook als die op een nieuwe manier in onze tijd zichtbaar wordt...

En dat, dat is volgens mij de vraag waar wij in Mozaiek voor staan:

Hoe zorgen wij dat onze kerk en ons leven past bij de zegen die God wil geven?

Om dat te ontdekken kijk ik met je naar **de vroege kerk**. De kerk van de vierde eeuw na Christus.

En **waarom** ik dat doe?

Jeremia 6:16

*“Dit zegt de Heer: Je staat op een kruispunt, kijk goed!
 Vraag na hoe de oude wegen liepen. Welke weg leidt naar het goede? Sla die in, en vind rust.
 Maar zij zeggen: “Dat doen wij niet.”*

Dat doet vermoeden dat er iets van **nieuwe wijn** aan zit te komen... maar ook dat we daarbij ook van **vroegere generaties** kunnen leren.

Dat inspireerde mij om vanmorgen te gaan leren van de oude kerk... en in het bijzonder van een groep mensen in die oude kerk: **de woestijnvaders**.

De woestijnvaders

Ik neem je mee terug naar de **derde eeuw na Christus**... En om je even een beeld te geven van die tijd:

De christelijke kerk was groeiend. Dat ging niet zonder slag of stoot. Volgers van Jezus waren kort daarvoor nog niet zeker van hun leven en werden soms als fakkels door de Romeinse keizer Nero verbrand. Maar ondanks de onderdrukking – of misschien wel dankzij – was de kerk aan het groeien.

Zelfs zo groot dat **keizer Constantijn**, de machtigste man op aarde op dat moment, na een droom het christendom tot officiële religie benoemde.

Het leek een **verbazingwekkende overwinning**, maar na verloop van tijd bleek het een **subtiële doodsteek** te zijn. En dat komt omdat... er een duidelijk patroon is in de kerkgeschiedenis, dat **als de kerk zich verbindt met wereldse macht, dat meestal leidt tot geestelijke machteloosheid**.

Dus de kerk die niet te stoppen was, werd plotseling verdund en verwaterd, en alle zorgen lusten van de wereld slopen het leven van de gelovigen binnen.

Die tijd kenmerkte zich ook door dreigende oorlogen, hoge inflatie, epidemieën en makkelijk toegankelijke seks via de tempelprostitutie. Het is niet lastig om de vergelijking met onze tijd te maken, maar daar gaan we het zo over hebben...

En terwijl veel mensen prachtige liederen zongen, een mooi verhaal vertelden, een goede zondagochtendroutine hadden, was hun leven niet anders, niet vernieuwd, **had weinig vrucht**. Nieuwe wijn in oude zakken.

De hele beweging van de Weg van Jezus begon net zo snel een **vrije val** te maken als ze was opgestegen. Sommige historici begonnen in deze tijd het einde van het christendom binnen een generatie te voorspellen.

Maar de kerk bereikte niet het dieptepunt in de vijfde eeuw. De kerk bestaat immers nog. Wat is er gebeurd om het tij te keren? **Hoe kreeg een verwaterde kerk haar profetische identiteit terug?**

Een paar gewone radicalen liepen de woestijn in. Die groep mensen noemen we de woestijnvaders.

We zijn er vrij zeker van dat het begon met een man die Antony heette in Egypte, maar er was een beweging van mensen, die elkaar meestal niet kenden, die zich afkeerden van het leven in de wereld omdat ze daar God niet meer konden vinden. **De verleidingen en de drukte van het leven ontnam hen het zicht op God en Zijn wil.**

Ze trokken voor kortere of langere tijd de woestijn in, net als Jezus aan het begin van zijn bediening, om de afgoden van hun tijd te ontlopen en de Heilige Geest toe te staan hen te vormen tot een profetische tegenbeweging.

Ze deden dat door in de woestijn zich **toe te wijden aan een Way of Life**. En die kenmerkte zich door drie dingen:

- Stilte
- Afzondering
- Gebed

De woestijnvaders deden een plechtige belofte (een gelofte) om veel van hun tijd te wijden aan deze drie dingen.

Later werd deze Way of Life een Rule of Life genoemd. In het Nederland vertaald als Leefregel. Eigenlijk een slechte vertaling.

[Uitleggen met slides]

Relax... het gaat niet om wat je niet mag: het is een structuur om daar te komen waar je wilt zijn. Positief dus.

Je zou het zo kunnen definiëren:

Een leefregel is een hulpmiddel om je leven meer in lijn te brengen met Gods plan door een bewust gekozen gelofte met bepaalde routines, vaak tegen de tijdsgeest in.

Gelofte

Het huwelijk is misschien wel de bekendste vorm van plechtige belofte die wij kennen. Ik las van Diettrich Bonhoeffer dat hij bij jonge stellen voor hun huwelijk altijd zei: Je bent nu jong en heel erg verliefd en je denkt dat je liefde je huwelijk in stand kan houden. Dat kan het niet. Laat je huwelijk je liefde ondersteunen. Laat de **gelofte de basis** zijn voor bloei en mooi resultaat.

Dat is ook wat de woestijnvaders wilden. Dat hun **leven werd gevormd door een commitment aan routines**. Dat hun relatie met God niet was gebaseerd op alleen dat ene mooie moment van hun bekering en doop, maar gevormd werd door bewust te kiezen voor stilte, afzondering en gebed. Drie dingen die zeldzaam waren in het gewone leven. Het was **een Way of Life die tegen de tijdsgeest of je gevoel in gaat**.

Het **resultaat was niet onmiddellijk**, het ging langzaam, maar na verloop van tijd was het leven zo meeslepend dat mensen uit de steden wegtrokken om dit eenvoudige leven rond deze woestijnvaders en -moeders te leiden en naar hun beeld gevormd te worden.

Boven de oppervlakte was er een vernieuwing, maar onder de motorkap van dat alles leefde een plechtige toewijding aan een Way of Life.

Waarom routines?

Zelf gebruikten ze de beeldspraak van een **latwerk [slide]** voor wijnranken voor hun routines. Een wijnrank die gewoon in het wild op de grond groeit, zal wel druiven opleveren, maar niet zijn volledige potentieel. Als hij een latwerk krijgt om zijn groei te ondersteunen, zal

hij nog vruchtbaarder worden, om de taal van Jezus uit Johannes 15 te gebruiken.

Zo beschreven de Woestijnvaders hun Way of Life. **Het is een latwerk dat hen ondersteunde terwijl ze verbonden bleven met de ware wijnstok, zodat ze nog vruchtbaarder konden zijn.**

Patroon

En dit geldt voor veel momenten van geestelijke vernieuwing in de geschiedenis. Van Moeder Theresa tot Billy Graham. Van Charles Finney tot de uitstorting van de Geest in Herrnhut en de eeuw van 24/7 gebed.

Boven de oppervlakte leefde een vernieuwing, onder de kap leefde een gelofte. En als je al deze verschillende bewegingen bestudeert, dan zie je dat in elke vernieuwing in de kerkgeschiedenis de gelofte aan een way of life een belangrijk element is dat deze way of life schuurt met de cultuur.

Onze tijd

En mag ik zeggen, gemeente, er zijn **zoveel parallellen** met onze tijd en de tijd van broeder Antony. Met als grootste vergelijking dat ook in onze tijd er zoveel op ons afkomt dat het moeilijk is Gods stem te verstaan.

Laat ik één cijfer noemen van het **Trimbos instituut**: in Nederland heeft 26% van de bevolking in de afgelopen 12 maanden een psychische aandoening gehad. Stemmings- en angststoornissen zijn het sterkst stijgend.

Deze getallen gaan dwars door de kerk heen. We zijn geen uitzondering. De wereld is hier ook de kerk ingedrongen.

En mijn oproep en onze visie is: laten we leren van de geschiedenis. En niet eigenwijs zijn zoals in die Jeremia tekst...

Wij hebben ook een Way of Life met woestijntijd nodig!
Durven wij een gelofte te doen tegen de tijdsgeest in?

Als wij in onze tijd klaar willen zijn voor nieuwe wijn, zullen we ook **onze wijnzakken daarvoor moeten klaarmaken.**

De Way of Life van de woestijnvaders en moeders is een mooie inspiratie. Omdat die zich door de tijd heen heeft bewezen. Omdat ook Jezus een Way of Life had die hierop aansloot: stilte, afzondering, gebed.

Een nieuwe wijnzak is eigenlijk een **vernieuwde wijnzak**...

- gereinigd
- Geolied

Wat kan mijn Way of Life gelofte zijn?

De vraag is niet, heb je een Way of Life? De vraag is, **weet je wat jouw Way of Life is?**

Denk na over je **ochtendroutine** en je **werktijd**, je **weekendplannen** en je **geestelijke praktijken**, je gewoonten, alles van de manier waarop je de eerste 15 minuten van je ochtend doorbrengt tot je eetpatroon, je typische doordeweekse avond, je aandacht, net als je mediaconsumptie en je lezen en luisteren en waar je over dagdroomt. Is het precies gericht op waar je heen wilt, of is het een beetje uit koers?

Is het klaar om nieuwe wijn te ontvangen?

Er gaapt een kloof tussen wie ik wil zijn en wie ik ben. En dat is waar een Way of Life leeft. **Precies in de kloof tussen intentie en realiteit.** Geestelijke vorming noemen we dat.

Stephen **Covey** zei ooit dat we **innerlijke rust** bereiken als onze agenda is afgestemd op onze waarden. Dus is jouw leven een recht pad naar je doel?

Ik heb een aantal geloften nodig om me te helpen te worden wie ik wil zijn. Om mijn wijnzak te vernieuwen. Schoon te blijven en vervuld met Gods geest.

Ik heb een Leefregel nodig:

Een leefregel is een hulpmiddel om je leven meer in lijn te brengen met Gods plan door een bewust gekozen gelofte met bepaalde routines, vaak tegen de tijdgeest in.

De kerk wereldwijd is bezig deze oude routine weer te herontdekken.

Onder de naam 'Practicing the Way' of 'De weg volgen' heeft John Mark Comer een boek geschreven en heeft een actieve groep mensen – door crowdfunding gefinancierd – hier een hele beweging met inspirerend materialen rond gevormd.

Met mensen uit allerlei Mozaiek gemeenten en anderen zijn we dit ook gaan vertalen, en dat materiaal is nu beschikbaar. Er komt steeds meer bij.

In hoofdlijn is een leefregel altijd **samengesteld** uit praktijken die gaan over:

- **Geestelijke ontwikkeling**
- **Levensstijl (voeding, bezit, beweging)**
- **Gemeenschap**
- **Tijd (gewoontes)**

Vragen (checklist)

- **Ga ik minder doen?**
- **Ga ik tegen de tijdsgeest in?**
- **Maak ik God groter?**

Laten die traditionele elementen van een Way of Life nou heel goed passen bij een vernieuwde wijnzak...

Oefenen

En misschien moeten we nu weer even terugdenken aan dat moment in 1969.

Aan die kleine, schokkerige stap op de maan.

Aan dat team dat jarenlang had geoefend.

Aan die routines die ingesleten waren — zodat op het moment dat alles op scherp stond, er geen paniek was... maar vertrouwen.

Want zo is het ook met ons.

We weten niet wat er op ons pad komt.

We weten niet welke 'nieuwe wijn' God wil uitstorten, welke beweging van Zijn Geest voor ons ligt, welke uitdagingen er op ons afkomen — als kerk, als gezin, als mens.

Maar wat als wij dan, net als die astronauten, niet in paniek raken?

Wat als wij dan zeggen:

*“Dit is spannend, maar wij hebben geoefend.
Wij hebben een ritme.
Wij leven een Way of Life.”*

Zodat we klaar zijn.

Niet perfect — maar wel voorbereid.

Niet omdat we de toekomst in handen hebben, maar omdat we leven met Hem die het verleden, heden én de toekomst draagt.

En misschien...

Misschien is dan ook dat ‘ene kleine stapje’ dat jij vandaag zet — die bewuste keuze voor stilte, gebed, of trouw — een ‘gigantische sprong’ in Gods koninkrijk.

Zodat ons leven niets hoeft te morsen van het leven dat God wil geven. En ons leven en onze kerk ook echt aan kan sluiten bij wat God wil doen.

Gebedsoefening: hoe wil je dat jouw leven er over 10 jaar uitziet?